

Redacția

și
AdministrațiaCluj Reg. Maria 43
TELEFON 124Anunșurile se pri-
mesec după tarif.Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ROMÂNESC

Abonament:

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an „ 80.—
Pe 1/4 an „ 40.—Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an „ 160.—
Pe 1/4 an „ 80.—Pentru America
Pe un an 2 dolariManuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Ofensiva unui instinct

Instinctul național este o formație psihologică puternică — El nu cunoaște în dezvoltarea manifestărilor sale obstacole — Este un substrat subiectiv de un forte realism care dărâmă la pământ toate categoriile sociale ce i se opun.

În cadrele românismului instinctul național s'a afirmat cu tărie de mult. La 1821 în marea mișcare națională a lui Tudor Vladimirescu acest instinct a dus la o acțiune atât de puternică încât a ramversat întreaga stare politică de atunci. — Mai târziu pornind dela aplicarea instinctului național am înregistrat glorioasele evenimente politice: revoluția dela 1848, Unirea din 1859, războiul de independență dela 1877 și marea ofensivă din 1916.

După război între granițele românismului au fost înglobate o multime de elemente eterogene. Cu aceste formațiuni etnice neamul nostru a intrat într'o acută dar tacită concurență pe tărâmul economic, etnic și cărturăresc.

Instinctul național este acela ce dă imbold la validitatea românismului în concurență cu elementele eterogene.

Instinctul național a luat o puternică ofensivă după război. Și neîndoios că victoria va fi a lui.

Ofensiva ce o poartă instinctul național trebuie să urmeze pe două fronturi. Pe frontul greu în fața elementelor eterogene și pe frontul propriilor lipsuri.

Instinctul național trebuie să conducă pașii țărânilor către lumina salvatoare a cărții. El arată acestei țărâni că dacă nu se va valida pe tărâmul cărturăresc, streinii îi vor lua pâinea din gură.

Tot instinctul național trebuie să dicteze celor dela orașe acel conservatorism sănătos cu care biruim pornirile moderniste dăunătoare.

Instinctul național este substratul sufletesc pornind dela aplicarea căruia vom birui.

Ofensiva instiunctului național e salvatoare.

M. D.

Însă cu toate aceste va putea provoca, chiar căderea guvernului, care chemat pe bază de colaborare la putere, este nevoit să-și asigure altă colaborare în locul aceluia, cari se retrag. Dar și atunci îi va fi foarte greu să se susțină, parlamentarii național-goldiști, împreună cu ai opoziției și minorităților, având șanse de-a da un vot de blam averescanilor, cari astfel ar fi nevoiți să plece dela guvern, alcătuiindu-se un guvern de tranziție până la designarea unui alt guvern, deoarece grupul dlui Iorga are prea puțini parlamentari pentru a putea susține guvernul actual.

Regresarea Căilor Ferate Române

Prin evitarea călătoriei cu trenul în urma dublării tarifului, statul pierde. Călătorii preferă autobusele și trăsurile mai ieftine.

Căile Ferate Române, după cum se știe, în ultimul timp și-au dublat din nou tariful, pe când numerarul se retrage pentru a ni se urca valuta și să contribuie mai mult la intensificarea scumpetei, târându-se în mizerie populația.

Călătorii, în urma dublării unui a tarifului, au început să evite călătoriile cu trenul prea scump și să se folosească de autobusele, automobilele și trăsurile cu mult mai ieftine, decât trenul.

Unele firme, cari până acuma își trimiteau voiajorii cu trenul, acuma și-au cumpărat automobile, fiindu-le mai convenabile, decât trenul, pentru trimiterea voiajorilor și produselor la locurile de destinație.

Veniturile C. F. R., prin urmare, scad, în urma evitării călătoriilor cu trenul, deși C. F. R. și-au dublat din nou tariful.

De altfel prin urcarea nouă a tarifului, chiar C. F. R. respective statul este acela, care contribuie la intensificarea scumpetei, de care statul, respective guvernul are datoria de a ne scuti, în interesul său propriu chiar.

Noua dublare a tarifului C. F. R., a contribuit la intensificarea urcării prețurilor mărfurilor, cărora prin dublarea tarifului de transport, li s'a urcat enorm de mult valoarea, care astfel contribuie la devaluarea, respective deprecierea valutei noastre și în interiorul țării, prin intensificarea scumpetei.

— Editura Anca Cluj *primește spre editare piese teatrale populare (drame, comedii, monoloage, dialoge etc.) potrivite pentru diletanți și școlari. Se plătește 300 lei de coală (16 pag. à 24x16 cm.) Manuscrisele se trimit recomandate la adresa de sus. Să nu cuprindă mai mult de 1—2 coale.*

Teatrul Maghiar

Repertoriul Săptămânal.

Marti: Frasquita (Noua distribuție de roluri. Cu Karácsonyi, Tolnay, Ihasz. Abonament de premiera No. 11. Seria 71.)

Mercuri: Nicu Lăutarul (Cu Lengyel, Neményi, Tolnay, Ihasz. Abonament sters. Seria 72.)

Joi: Primenirea generală (Premiera. Cu Lili Poor. Abonament de premieră 12. Seria 73.)

Vineri: Primenirea generală (a 2-oara. Abonament de zi 12 B. Seria 74.)

Sâmbăta, orele 7: Primenirea generală (a 3-oara. Abonament de zi 13 A. Seria 75.)

Orele 9 1/2: Nicu Lăutarul (Cu Lengyel, Neményi, Tolnay, Ihasz. Abonament sters. Seria 76.)

Duminecă, orele 2 1/2: Cuibul de Viespi (Prețuri reduse. Cu Neményi Lili. Seria 77.)

Orele 6: Nicu Lăutarul. (Cu Lengyel, Neményi, Tolnay, Ihasz. Prețuri obișnuite. Seria 78.)

Orele 9: Frasquita (Cu Karácsonyi, Tolnay, Ihasz. Abonament de zi 13 B. Seria 79.)

Luni: Dr. Juci Szabó (a 13-oara. Cu Lili Poor. Abonament de zi 14 A. Seria 80.)

Teatrul Național

Repertoriul

Sâmbătă 2 Oct.: Evantaiul.

Duminecă 3 Oct. (matineu): Avarul, comedie în 5 acte de Moliere cu dnii N. Neamțu-Ottonel, Al. Ghibericon, C. Potcoavă, C. Simionescu, V. Potoroacă și dnele Ecat. Stănescu, Silvia Jipescu-Hodoș, V. Cronvald.

Marti 5 Oct., va avea loc a treia premieră în această stagiune. Se va reprezenta Invierea, dramă în 5 acte după romanul lui Tolstoi.

Joi 7 Oct. Invierea.

Sâmbătă 9 Oct. Invierea.

Duminecă 10 Octomvr. (seara): Evantaiul.

Informațiuni

„Clujul Românesc“, ziarul nostru în această săptămână a fost nevoit să apară numai în două pagini, din cauza mutării.

Librăria și Tipografia Anca din Piața Unirii, acuma se află în strada Regina Maria No. 43, casa proprie, stând la dispoziția publicului.

— Opera Națională și-a anunțat deschiderea cu opera „Carmen“ pe ziua de 6 Oct. a. c.

— Primăria orașului nedându-ne nici până în prezent lămuririle necesare referitoare la autorizațiile de construire date milionarului evreu Sebestyén de lângă gară pe strada Regele Ferd. va primi dela noi dovezi interesante, referitoare la unele abuzuri săvârșite de către consiliul comunal.

— Toată lumea trebuie să aboneze Ziarul „CLUJUL“ e cel mai bine informat întru toate,

Culisele fuziunii național-țărăniște

Iorghiștii intră în guvern? — Ațiudinea naționaliștilor goldiști. — Șansele liberalilor. — Orientarea averescanilor.

Situația politică internă, în fine, după cum am mai accentuat în mai multe rânduri, în actuala lună începe să se clarifice.

Fuziunea național — țărăniștă, după atâția ani de târăgănire, a reușit în parte. Zicem: în parte, pentru că cu fuziunea s'au provocat sciziuni în ambele partide, după cum ne evidențiază acest fapt chiar și grupul dlui Iorga. Ba chiar este vorba, ca grupul dlui Iorga să intre în guvern, în locul naționaliștilor goldiști, cari se orientează după fuziune și șansele liberale.

Fuziunea s'a făcut în urma urgitării mai multor politicieni din ambele partide.

Majoritatea șefiilor provinciale și prezidenția s'a asigurat naționaliștilor, cărora li s'au acceptat 40 de organizații provinciale plus prezidenția partidelor fuzionate, iar țărăniștilor li s'au dat numai 31 de organizații provinciale

Organizații provinciale li s'au dat ardelenilor dlui Maniu (naționaliștilor): în Ardeal 21, vechiul Regat 14, Basarabia 2, Bucovina 3, iar aderenților dlui Mihalache (țărăniștilor) în vechiul Regat 20, Ardeal 2, Bucovina 2, iar Basarabia 7. Ca președinte a fost designat dl Iuliu Maniu, iar vicepreședinți din partea naționaliștilor: d. Al. Vaida Voevod și Ar-

getoianu, iar din partea țărăniștilor: d. Mihalache și Dr. Lupu. Dl Iorga s'a declarat contra fuziunii și probabil rămâne separat cu aderenții dsale vechi.

Fuziunea realizată se va ratifica de ambele partide, în decurs de câteva zile.

Știrea despre reușirea fuziunii a provocat mare surprindere în cercurile politice dela noi, dar cu toate aceste politicienii din partidele adversare național-țărăniștilor, își maschează nervozitatea și invidia, căutând a se calma, pentru a nu-și arăta îngrijorarea, prin care le-ar da curaj național-țărăniștilor în acțiunea ce întreprind.

Liberalii chiar și-au și început propaganda, pentru a contrabalansa importanța fuziunii, ca să-și poată aranja situația în vederea revenirii la putere.

Naționaliștii goldiști sunt mai calmi, știindu-și drumul, ce au de urmat, atât față de național-țărăniști, cât și față de averescani și liberali. Ba averescanii au tolerat chiar să lanseze, că Iorghiștii vor intra în guvern în locul naționaliștilor-goldiști, cu toate că grupul Iorga nu va prea putea înlocui pe aderenții dlui Goldiș.

Pentru guvern, în cazul retragerii naționaliștilor-goldiști, aderenții dlui Iorga ar fi o mică, deci neînsemnată salvare. Remanierea

